

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itarazi - Set 1**

1-) Bu bölümde anlatılan üçüncü imkânsızlığın ana düşüncesi nedir? (18 kelime)

Düzenli, ölçülü ve tek

2-) Bir varlık hem düzenli hem de canlı bir bütünlük taşıyorsa, bundan hangi sonuç çıkarılıyor? (15 kelime)

Böyle bir varlığın

3-) Bir varlığın ölçülü ve düzenli olması, onun kaynağı hakkında nasıl bir ipucu verir? (10 kelime)

Rastgele değil,

4-) Doğal sebeplerin çokluğu neden çözüm değil, problem olarak gösteriliyor? (10 kelime)

Çünkü sayı

5-) Metinde sebeplerin birbiriyle karışmasının sonucu ne olur diye ima ediliyor? (10 kelime)

Daha fazla

6-) Fakat metin canlıların hangi tarafında daha üstün bir sanat görüldüğünü söylüyor? (8 kelime)

İç tarafında

7-) Canlıların iç yapısı hakkında nasıl bir değerlendirme yapılıyor? (14 kelime)

İç taraflarının dıştan

8-) Sebeplerin aletleri küçük canlılarda niçin yetersiz kalır? (11 kelime)  
Çünkü o

9-) Parçada kullanılan sert benzetmelerin amacı nedir? (10 kelime)  
Yanlış bir

10-) Parçanın son cümlesindeki ağır eleştiri kime yöneliktir? (8 kelime)  
Canlılardaki eşsiz

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 2**

1-) Bölümün başındaki Arapça ilke Türkçe olarak hangi düşüncüyü anlatır? (11 kelime)

Birlik taşıyan

2-) “Birçok el” düşüncesi neden uygun görülüyor? (8 kelime)

Çünkü birçok

3-) Birden çok sebebe bağlamak niçin “keşmekeş”e yol açar? (13 kelime)

Çünkü her sebebin

4-) Sebeplerin “şuursuz” oluşu neden önemli bir itirazdır? (9 kelime)

Çünkü bilinç

5-) Sebeplerin etkisi temasla olursa, canlılarda en fazla nerede etkili sayılabilirler? (7 kelime)

Ancak

6-) Bu görüşe göre sebepler canlıların hangi kısmına ulaşabiliyor? (5 kelime)

En

7-) Canlıların iç tarafı ile dış tarafı arasında nasıl bir karşılaştırma yapılıyor? (12 kelime)

İç tarafın daha

8-) Metinde sebepler için “uzak” denmesi ne anlama gelir? (14 kelime)

Canlının ince yapısını

9-) Metinde sebeplerin “kaba” oluşu neye karşıt olarak verilmiştir? (9 kelime)  
Canlılardaki ince,

10-) Bölümün tamamına göre en sağlam açıklama nedir? (9 kelime)  
Canlılardaki birlik,

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 3**

1-) Üçüncü muhalde savunulan temel görüş bir cümleyle nasıl özetlenebilir? (11 kelime)

Bir ve

2-) Bir varlığın canlı, kapsamlı ve düzenli olması neden önemlidir? (11 kelime)

Çünkü bu

3-) Böyle varlıkların çok sayıda elde yapılmadığı neden söyleniyor? (9 kelime)

Çünkü çokluk

4-) Düzenli tek bir varlığı bu sebeplere vermek neden “bir sürü imkânsızlık” sayılıyor? (11 kelime)

Çünkü hem

5-) Maddî sebeplerin etkisi hangi yolla olur deniliyor? (7 kelime)

Dokunma

6-) Bu şart canlıların hangi alanında gerçekleşmiyor? (4 kelime)

Özellikle

7-) Küçük canlılarda büyüklerden fazla hayret verici sanat bulunması hangi düşüncüyü destekler? (12 kelime)

Yaratılışın büyüklüğünün sadece

8-) Küçük canlıların sanatça üstün gösterilmesi, insanı hangi düşünceye götürür? (7 kelime)

Küçüklükten

9-) Sebeplerin birbirine zıt sayılması neyi anlatır? (11 kelime)  
Bir araya

10-) Üçüncü muhalin bütününden çıkarılacak en genel ders nedir? (18 kelime)  
Hayat sahibi varlıklardaki derin

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 4**

1-) Metinde geçen kurala göre birlik taşıyan bir eserin uygun sebebi nasıl olmalıdır? (10 kelime)

O da

2-) Bu kural özellikle hangi tür varlıklarda daha açık görülür? (13 kelime)  
Düzeni çok mkemmел,

3-) Metinde sebepler hangi olumsuz özelliklerle anılıyor? (8 kelime)  
Cansız, bilgisiz,

4-) Metinde, birçok sebebe bağlamanın akıldan uzak olduğu hangi sözle güçlendiriliyor? (15 kelime)

Bunun bir tek

5-) Parçaya göre maddî sebepler tesir edecekse hangi şart gerekir? (9 kelime)

Etki edecekleri

6-) İç yapının dış yapıdan daha mkemmел sayılması neyi güçlendiriyor? (8 kelime)

Sebeplerin açıklamasının

7-) Sebepler dış tarafa bile tam erişemezken iç yapının daha mkemmел olması neyi gösterir? (6 kelime)

O

8-) En küçük canlıların bile sanat bakımından büyüklerden ileri gösterilmesi neyi çürütür? (6 kelime)

“Küçükse

9-) Metnin sonunda niçin görme ve işitme benzetmesi kullanılmış olabilir? (12 kelime)  
Hakikati kabul etmeyen

10-) Bu parçadan çıkarılabilecek sonuç nedir? (18 kelime)  
Canlılardaki düzen, ölçü ve

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 5**

1-) Üçüncü muhalde önce hangi mantık kuralı ortaya konuyor? (14 kelime)

Birlik gösteren bir

2-) Mükemmel düzen ve hassas ölçü, çok sayıda sebep fikrini neden zayıflatır? (11 kelime)

Çünkü bu

3-) Doğal sebepler niçin bu işi yapmaya uygun görülüyor? (11 kelime)

Çünkü şuaursuz,

4-) Düzenli bir varlığı böyle sebeplere vermek neden ağır bir akıl hatası sayılıyor? (10 kelime)

Çünkü ortadaki

5-) Metne göre sebepler canlıların yalnız dışına değebiliyorsa, iç düzen nasıl açıklanır? (10 kelime)

İç düzen

6-) Canlıların dış yüzeyi ile iç tarafı arasında hangi fark öne çıkarılıyor? (10 kelime)

İç tarafın

7-) Metin, dıştan içe doğru bakıldığında nasıl bir gözlem sunuyor? (12 kelime)

İçe gidildikçe daha

8-) “Kaba ve büyük sebepler” ifadesi, canlıların hangi yönüyle uyuşmaz? (7 kelime)  
Canlıların

9-) Metinde sebeplere bu işleri vermek için nasıl bir ruh hâli gerekir diye ima ediliyor? (12 kelime)  
Gerçeği göremeyecek kadar

10-) Bu parçanın verdiği imanî ders nedir? (9 kelime)  
Varlıklardaki kusursuz

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 6**

1-) Parçanın girişindeki kural, eser ile ustası arasında nasıl bir ilişki kuruyor? (9 kelime)

Eserde birlik

2-) Bir varlığın birçok karışık sebebe değil de tek bir faile verilmesini destekleyen hangi iki özellik özellikle öne çıkarılıyor? (9 kelime)

Çok düzenli

3-) Metinde sebepler hangi yönlerden yetersiz gösteriliyor? (9 kelime)

Bilgisiz, şuursuz,

4-) Maddî sebeplerin tesiri neden sınırlı kabul ediliyor? (8 kelime)

Çünkü yalnızca

5-) Maddî sebeplerin çalışma biçimi hakkında ne söyleniyor? (9 kelime)

Araya mesafe

6-) Canlıların iç dünyasında görülen üstün düzen, bu sınırla nasıl çatışıyor? (12 kelime)

Sebepler ulaşamadığı halde

7-) Küçücük canlılara dikkat çekilmesi hangi eğitim mesajını da verir? (9 kelime)

Allah'ın sanatını

8-) Küçük canlıların büyük varlıklardan daha hayret verici gösterilmesinin anlatımdaki amacı nedir? (14 kelime)

Küçük şeylerde bile

9-) Metnin sonundaki sert ifade neyi eleştiriyor? (9 kelime)  
Şuursuz ve

10-) Bu parçaya göre doğru nisbet nasıl yapılmalıdır? (12 kelime)  
Düzenli ve canlı

## CEVAP ANAHTARI

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 1 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Bu bölümde anlatılan üçüncü imkânsızlığın ana düşüncesi nedir?

Düzenli, ölçülü ve tek bir bütün olan varlıkların, birçok şüursuz sebebe değil, tek bir kudret sahibine dayanması gerektiğidir.

2-) Bir varlık hem düzenli hem de canlı bir bütünlük taşıyorsa, bundan hangi sonuç çıkarılıyor?

Böyle bir varlığın çekişme doğuran çok sayıda elden değil, tek bir hikmetli kudretten çıktığı anlaşılır.

3-) Bir varlığın ölçülü ve düzenli olması, onun kaynağı hakkında nasıl bir ipucu verir?

Rastgele değil, bilinçli ve kontrollü bir şekilde meydana geldiğini gösterir.

4-) Doğal sebeplerin çokluğu neden çözüm değil, problem olarak gösteriliyor?

Çünkü sayı arttıkça karışma ve düzensizlik ihtimali de artmış olur.

5-) Metinde sebeplerin birbiriyle karışmasının sonucu ne olur diye ima ediliyor?

Daha fazla düzensizlik ve yönsüzlük ortaya çıkar diye ima ediliyor.

6-) Fakat metin canlıların hangi tarafında daha üstün bir sanat görüldüğünü söylüyor?

İç tarafında daha üstün bir sanat görüldüğünü söylüyor.

7-) Canlıların iç yapısı hakkında nasıl bir değerlendirme yapılıyor?

İç taraflarının dıştan daha ince, daha düzenli ve sanat bakımından daha üstün olduğu söyleniyor.

8-) Sebeplerin aletleri küçük canlılarda niçin yetersiz kalır?

Çünkü o canlıların incelikli yapısına yerleşecek ve onu kuracak durumda değildirler.

9-) Parçada kullanılan sert benzetmelerin amacı nedir?

Yanlış bir düşüncenin ne kadar temelsiz olduğunu kuvvetli biçimde hissettirmektir.

10-) Parçanın son cümlesindeki ağır eleştiri kime yöneliktir?

Canlılardaki eşsiz düzeni şüursuz sebeplere bağlayan anlayışa yöneliktir.

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 2 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Bölümün başındaki Arapça ilke Türkçe olarak hangi düşüncüyü anlatır?

Birlik taşıyan bir şeyin asıl kaynağının da bir olması gerektiğini anlatır.

2-) “Birçok el” düşüncesi neden uygun görülüyor?

Çünkü birçok el karışıklık, uyuşmazlık ve düzensizlik doğurur.

3-) Birden çok sebebe bağlamak niçin “keşmekeş”e yol açar?

Çünkü her sebebin ayrı yönde etkisi olabileceği için ortak bir ahenk kurmak zorlaşır.

4-) Sebeplerin “şuursuz” oluşu neden önemli bir itirazdır?

Çünkü bilinç gerektiren ince bir düzeni bilmeden kurmaları düşünülemez.

5-) Sebeplerin etkisi temasla olursa, canlılarda en fazla nerede etkili sayılabilirler?

Ancak dış yüzeye yakın yerlerde etkili sayılabilirler.

6-) Bu görüşe göre sebepler canlıların hangi kısmına ulaşabiliyor?

En fazla dış taraflarına ulaşabiliyor.

7-) Canlıların iç tarafı ile dış tarafı arasında nasıl bir karşılaştırma yapılıyor?

İç tarafın daha düzenli, daha ince ve sanatı daha ileri olduğu söyleniyor.

8-) Metinde sebepler için “uzak” denmesi ne anlama gelir?

Canlının ince yapısını doğrudan kurup yönetebilecek bir yakınlığa ve uygunluğa sahip olmadıkları anlamına gelir.

9-) Metinde sebeplerin “kaba” oluşu neye karşıt olarak verilmiştir?

Canlılardaki ince, zarif ve hassas yaratılışa karşıt olarak verilmiştir.

10-) Bölümün tamamına göre en sağlam açıklama nedir?

Canlılardaki birlik, ölçü ve sanatın tek bir yaratıcıya dayanmasıdır.

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 3 - CEVAPLAR**

1-) Üçüncü muhalde savunulan temel görüş bir cümleyle nasıl özetlenebilir?

Bir ve düzenli olan bir varlık, çok sayıda şuursuz sebeple açıklanamaz.

2-) Bir varlığın canlı, kapsamlı ve düzenli olması neden önemlidir? Çünkü bu özellikler onda gelişigüzel değil, bilinçli bir düzen bulunduğunu gösterir.

3-) Böyle varlıkların çok sayıda elde yapılmadığı neden söyleniyor? Çünkü çokluk düzeni bozabilecek bir ayrılık ve çekişme sebebidir.

4-) Düzenli tek bir varlığı bu sebeplere vermek neden “bir sürü imkânsızlık” sayılıyor?

Çünkü hem birlik hem düzen hem ölçü, onların yapısına ters düşüyor.

5-) Maddî sebeplerin etkisi hangi yolla olur deniliyor?

Dokunma ve doğrudan temas yoluyla olur deniliyor.

6-) Bu şart canlıların hangi alanında gerçekleşmiyor?

Özellikle iç yapılarında gerçekleşmiyor.

7-) Küçük canlılarda büyüklerden fazla hayret verici sanat bulunması hangi düşünceyi destekler?

Yaratılışın büyüklüğünün sadece hacimle ölçülmediğini ve ilahî sanatın her yerde görüldüğünü destekler.

8-) Küçük canlıların sanatça üstün gösterilmesi, insanı hangi düşünceye götürür?

Küçüklükten dolayı basit sanılmamaları gerektiği düşüncesine götürür.

9-) Sebeplerin birbirine zıt sayılması neyi anlatır?

Bir araya gelip kusursuz bir birlik oluşturmalarının mantıken zor olduğunu anlatır.

10-) Üçüncü muhalin bütününden çıkarılacak en genel ders nedir?

Hayat sahibi varlıklardaki derin düzen ve sanat, tesadüfe ve şuursuz sebeplere değil, Allah’ın ilim, hikmet ve kudretine delildir.

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 4 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Metinde geçen kurala göre birlik taşıyan bir eserin uygun sebebi nasıl olmalıdır?

O da bir olmalı ve tek bir iradeyle iş görmelidir.

2-) Bu kural özellikle hangi tür varlıklarda daha açık görülür?

Düzeni çok mükemmel, ölçüsü çok hassas ve hayat sahibi varlıklarda daha açık görülür.

3-) Metinde sebepler hangi olumsuz özelliklerle anılıyor?

Cansız, bilgisiz, şuursuz, karışık ve engelleyici özelliklerle anılıyor.

4-) Metinde, birçok sebebe bağlamanın akıldan uzak olduğu hangi sözle güçlendiriliyor?

Bunun bir tek yanlış değıl, peş peşe çok sayıda imkânsızlığı kabul etmek anlamına geldiğı belirtiliyor.

5-) Parçaya göre maddî sebepler tesir edecekse hangi şart gerekir?

Etki edecekleri şeye doğrudan yaklaşımları ve temas etmeleri gerekir.

6-) İç yapının dış yapıdan daha mükemmel sayılması neyi güçlendiriyor? Sebeplerin açıklamasının yetersiz kaldığını daha açık hale getiriyor.

7-) Sebepler dış tarafa bile tam erişemezken iç yapının daha mükemmel olması neyi gösterir?

O mükemmelliğın sebeplerin işi olmadığını gösterir.

8-) En küçük canlıların bile sanat bakımından büyüklerden ileri gösterilmesi neyi çürütür?

“Küçükse basit sebeplerle olur” düşüncesini çürütür.

9-) Metnin sonunda niçin görme ve işitme benzetmesi kullanılmış olabilir?

Hakikati kabul etmeyen anlayışın açık delillere kapalı olduğunu anlatmak için kullanılmış olabilir.

10-) Bu parçadan çıkarılabilecek sonuç nedir?

Canlılardaki düzen, ölçü ve iç incelik, şuursuz sebepleri değıl, ilim ve kudret sahibi tek bir yaratıcının fiilini gösterir.

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 5 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Üçüncü muhalde önce hangi mantık kuralı ortaya konuyor?

Birlik gösteren bir varlığın, uygun olarak tek bir kaynaktan gelmesi gerektiği kuralı ortaya konuyor.

2-) Mükemmel düzen ve hassas ölçü, çok sayıda sebep fikrini neden zayıflatır?

Çünkü bu kadar tam uyumun dağınık ve bilinçsiz sebeplerden çıkması beklenmez.

3-) Doğal sebepler niçin bu işi yapmaya uygun görülüyor?

Çünkü şuursuz, cansız, karışık ve birbirine engel olabilecek durumda tasvir ediliyorlar.

4-) Düzenli bir varlığı böyle sebeplere vermek neden ağır bir akıl hatası sayılıyor?

Çünkü ortadaki birlik ve düzen, o sebeplerin tabiatına uygun düşmüyor.

5-) Metne göre sebepler canlıların yalnız dışına değebiliyorsa, iç düzen nasıl açıklanır?

İç düzen onların eseri olamaz; daha üstün bir kudretle açıklanır.

6-) Canlıların dış yüzeyi ile iç tarafı arasında hangi fark öne çıkarılıyor?

İç tarafın daha hassas ve daha sanatlı olduğu öne çıkarılıyor.

7-) Metin, dıştan içe doğru bakıldığında nasıl bir gözlem sunuyor?

İçe gidildikçe daha ince ve daha hayranlık verici bir sanat görüldüğünü sunuyor.

8-) “Kaba ve büyük sebepler” ifadesi, canlıların hangi yönüyle uyuşmaz?

Canlıların ince, ölçülü ve zarif yapısıyla uyuşmaz.

9-) Metinde sebeplere bu işleri vermek için nasıl bir ruh hâli gerekir diye ima ediliyor?

Gerçeği göremeyecek kadar körleşmiş ve işitemeyecek kadar kapanmış bir anlayış gerekir deniliyor.

10-) Bu parçanın verdiği imanî ders nedir?

Varlıklardaki kusursuz nizamın Allah’ın kudret ve hikmetine işaret ettiğidir.

## **8sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Parçanın girişindeki kural, eser ile ustası arasında nasıl bir ilişki kuruyor?

Eserde birlik varsa ustasında da birlik aranması gerektiğini kuruyor.

2-) Bir varlığın birçok karışık sebebe değil de tek bir faile verilmesini destekleyen hangi iki özellik özellikle öne çıkarılıyor?

Çok düzenli olması ve çok hassas bir ölçü taşıması.

3-) Metinde sebepler hangi yönlerden yetersiz gösteriliyor?

Bilgisiz, şuursuz, cansız ve dağınık olmaları yönünden yetersiz gösteriliyor.

4-) Maddî sebeplerin tesiri neden sınırlı kabul ediliyor?

Çünkü yalnızca fiziksel temasla etki edebilecekleri kabul ediliyor.

5-) Maddî sebeplerin çalışma biçimi hakkında ne söyleniyor?

Araya mesafe girmeden, doğrudan temas ederek etkide bulunabilecekleri söyleniyor.

6-) Canlıların iç dünyasında görülen üstün düzen, bu sınırla nasıl çatışıyor?

Sebepler ulaşamadığı halde iç tarafta daha yüksek bir düzen bulunduğu için çatışıyor.

7-) Küçük canlılara dikkat çekilmesi hangi eğitim mesajını da verir? Allah'ın sanatını küçük şeyleri küçümsemeden düşünmek gerektiği mesajını verir.

8-) Küçük canlıların büyük varlıklardan daha hayret verici gösterilmesinin anlatımdaki amacı nedir?

Küçük şeylerde bile çok üstün bir yaratılış bulunduğunu ve bunun kaba sebeplerle açıklanamayacağını göstermek.

9-) Metnin sonundaki sert ifade neyi eleştiriyor?

Şuursuz ve kaba sebepleri yaratıcı gibi görme yanlışını eleştiriyor.

10-) Bu parçaya göre doğru nisbet nasıl yapılmalıdır?

Düzenli ve canlı varlıklar, hikmet ve kudret sahibi olan Allah'a nisbet edilmelidir.